

॥ १४ ॥ सोपस्वेदेषु उष्मवत्सु तत्रसंज्ञांतर्जलं उष्मणाशीघ्रं घनीभवतीति पंचशतेपंचशत्याः पूरणेकाले संवत्सरे पूर्णे सतीति शेषः ॥ १५ ॥ मिथुर्ननिःसृतं सत् नव्यदृश्यतनदृष्टं स्वरूपेणेति शेषः ब्रीडितासप
त्प्याः पुत्रसमृद्ध्या लजिता ॥ १६ ॥ अपश्यत अपश्यत् अध्यर्धेति चरणादारभ्य अर्धादुपरितनेन देहेन कृत्स्नः अन्येनाकृत्स्न इत्यर्थः पूर्वार्धेति पाठः सुगमः ॥ १७ ॥ क्रोधसंरब्धः क्रोधेन द्वेषेण संरब्धः अ
भिनिविष्टः ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ अनंगं मामिव वा व्यंगं अदृढावयवं प्रतिपालयितव्यः प्रतीक्षणीयः ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ भर्तृशुश्रूषयैव नारीणां मनोरथसिद्धिः ईर्ष्याचसिद्धमपि सुखं हीय

जनयामास विप्रेन्द्रद्वेचां देविनता तदा ॥ तयो रंडा निनिदधुः प्रहृष्टाः परिचारिकाः ॥ १४ ॥ सोपस्वेदेषु भांडेषु पंचवर्षशतानि च ॥ ततः पंचशतेकाले कद्रूपुत्रा वि
निःसृताः ॥ अंडाभ्यां विनतायास्तु मिथुर्न नव्यदृश्यत ॥ ततः पुत्रार्थिनी देवी ब्रीडिता च तपस्विनी ॥ १६ ॥ अंडं विभेद विनता तत्र पुत्रमपश्यत ॥ अध्यर्धकायसंप
न्नमितरेणाप्रकाशता ॥ १७ ॥ सपुत्रः क्रोधसंरब्धः शशापैनामिति श्रुतिः ॥ योऽहमेवं कृतो मातस्त्वया लोभपरीतया ॥ १८ ॥ शरीरेणासमग्रेण तस्माद्दासी
भविष्यसि ॥ पंचवर्षशतान्यस्यायया विस्पर्धसे सह ॥ १९ ॥ एष च त्वांसुतो मातर्दासीत्वान्मोचयिष्यति ॥ यद्येनमपि मातस्त्वं मामिवांडविभेदनात् ॥ २० ॥
न करिष्यस्य नंगं वा व्यंगं वा पितपस्विनं ॥ प्रतिपालयितव्यस्ते जन्मकालोऽस्य धीरया ॥ २१ ॥ विशिष्टं बलमीप्सं त्यापंचवर्षशतात्परः ॥ एवं शम्वाततः पुत्रो वि
नतामंतरिक्षगः ॥ २२ ॥ अरुणो दृश्यते ब्रह्मन् भ्रातृसमये यदा ॥ आदित्यरथमध्यास्ते सारथ्यं समकल्पयत् ॥ २३ ॥ गरुडोऽपियथा कालं जज्ञे पन्नगभोजनः ॥
सजातमात्रो विनतां परित्यज्य खमाविशत् ॥ २४ ॥ आदास्यन्नात्मनो भोज्यमन्नं विहितमस्य यत् ॥ विधात्रा भृगुशार्दूलक्षुधितः पतगेश्वरः ॥ २५ ॥ इति श्री
महाभारते आदिपर्वणि आस्तीकपर्वणि सर्पादीनामुत्पत्तौ षोडशोऽध्यायः ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥ सूत उवाच एतस्मिन्नेव काले तु भगिन्यौ ते तपो
धन ॥ अपश्यतां समायाते उच्चैः श्रवसमंतिकात् ॥ १ ॥ यंतं देवगणाः सर्वे हृष्टरूपमपूजयन् ॥ मथ्यमाने मृते जातमश्वरत्नमनुत्तमं ॥ २ ॥ अमोघबलमश्वाना
मुत्तमं जगतां वरं ॥ श्रीमंतमजरं दिव्यं सर्वलक्षणपूजितं ॥ ३ ॥ शौनक उवाच कथं तदमृतं देवैर्मथितं कचशंसमे ॥ यत्र जज्ञे महावीर्यः सोऽश्वराजो महा
द्युतिः ॥ ४ ॥ सौतिरुवाच ज्वलंतमचलं मेरुं तेजो राशिमनुत्तमं ॥ आक्षिपंतं प्रभां भानोः स्वशृंगैः कांचनो ज्ज्वलैः ॥ ५ ॥ कनकाभरणं चित्रं देवगंधर्वसेवि
तं ॥ अप्रमेयमना धृष्यमधर्मबहुलैर्जनैः ॥ ६ ॥

तइत्यध्यायतात्पर्यं विधात्राविहितमितियोजना ॥ २५ ॥ इति आदिपर्वणि नैलकंठीये भारतभावदीपे षोडशोऽध्यायः ॥ १६ ॥ ॥ १७ ॥ एतस्मिन्निति समायाते एकीभूते ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥ ४ ॥
ज्वलंतं मेरुं समागम्य दिवौ कसः अमृताय मंत्रयितुमारब्धा इति षष्ठेनान्वयः किं कृत्वा तस्य मेरोः शृंगं उपारुह्येति संबंधः ॥ ५ ॥ अप्रमेयं अतिमनोहरत्वात् मनसा वाचा वा कलयितुमशक्यं ॥ ६ ॥